

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การฝ่าฝืนพระราชบัญญัติสถานบริการของสถานบริการ: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานบริการในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา 2 วิธีคือ

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยทำการศึกษาจาก ทฤษฎี แนวคิด ตลอดจนข้อมูลเอกสารทางวิชาการ บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อที่ต้องการศึกษา อันสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

2. การศึกษาค้นคว้าภาคสนาม (Field Survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง และการสัมภาษณ์ ในสถานที่ทำการศึกษาคือ สถานบริการที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการฝ่าฝืนกฎหมายของสถานบริการจากวิทยานิพนธ์ งานวิจัยและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดเนื้อหาของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้ว ให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ วิจารณ์ และแนะนำประเด็นในการแก้ไข เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแบบสอบถามต่อไป

4. นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pretest) กับสถานบริการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่รับผิดชอบของ สน. มักกะสัน จำนวน 30 คน/ร้าน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา

(Coefficient) ของครอนบาช (Cronbrach) ซึ่งผลการทดสอบของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.845 ซึ่งถือว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ โดยแบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) ในการสัมภาษณ์ และคำถามปลายปิด (Closed-Ended Question) ซึ่งเป็นรูปแบบของคำถามที่มีการจัดเตรียมคำตอบไว้ให้เลือกล่วงหน้าเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) เพื่อให้ผู้ตอบสามารถเลือกจากคำตอบที่กำหนดให้เท่านั้น แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. เป็นแบบสอบถามปลายปิด เพื่อสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีตัวเลือกหลายคำตอบให้ผู้ตอบเลือกตามต้องการ

2. เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สำหรับสอบถามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

โดยแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองและปรับปรุงจากแบบสอบถามอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันตามความเหมาะสมดังนี้

การศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามสถานบริการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไป เช่น อายุ การศึกษา สถานภาพทางครอบครัว สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ ฐานความผิด เป็นต้น

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อมของสถานที่ตั้ง ตัวอาคาร การขอใบอนุญาต การต่อใบอนุญาต การเสียภาษี โอกาส ความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย ความยากในการตรวจสอบ อำนาจอิทธิพล เป็นต้น

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้จะทำการศึกษาข้อมูลจากประชากร 2 กลุ่มคือ เจ้าของสถานบริการ และพนักงานในสถานบริการ ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติสถานบริการ ได้แก่ เปิดสถานบริการเกินกว่าเวลาที่กฎหมายกำหนด จำหน่ายสุราเกินกว่าเวลาที่

กฎหมายกำหนด การจำหน่ายสุราโดยไม่ได้ใบอนุญาตจากนายทะเบียน เป็นต้น ซึ่งในพื้นที่รับผิดชอบของ สน. ชนะสงคราม มีอยู่ประมาณ 35 ร้าน ประกอบด้วย

1. สถานบริการที่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน จำนวน 17 ร้าน
2. สถานบริการที่ไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน จำนวน 18 ร้าน

ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 2 กลุ่ม คือ 1) เจ้าของกิจการ จำนวน 35 คน และ 2) พนักงานในสถานบริการ จำนวน 525 คน (ในแต่ละร้านจะมีพนักงานโดยเฉลี่ย 15 คน) ทำให้มีจำนวนประชากรทั้งหมด 560 คน และใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (อ้างถึงใน วรวิทย์ คุณะเกษม, 2543) เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 233 คน โดยในการศึกษาครั้งนี้จะทำการเก็บข้อมูลจากเจ้าของสถานบริการทั้ง 35 คน และที่เหลือเป็นพนักงานในสถานบริการ จำนวน 198 คน ทำให้ในแต่ละร้านเก็บข้อมูล ได้ประมาณ 5-6 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ถึงผู้กำกับ สน. ชนะสงคราม และเจ้าของสถานบริการ
2. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาด้วยตนเอง พร้อมอธิบายวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยมีผู้ช่วยเหลือในการตอบข้อซักถามจำนวน 1 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-PC⁺ (Statistical Package for the Social Science Personal Computer Plus) ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) เช่น เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ เป็นต้น เพื่อบรรยายและพรรณนาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

2. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ย (%) เช่น อายุ ระยะเวลาทำธุรกิจสถานบริการ เป็นต้น เพื่อบรรยายและพรรณนาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{ค่าเฉลี่ย} = \frac{\text{ค่าคำตอบของคนที่ 1 + 2 + 3... + คนสุดท้าย}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

การนำเสนอผลการศึกษา

การนำเสนอผลการศึกษาเรื่องการค้าการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติสถานบริการของสถานบริการ คึกษาเฉพาะกรณีสถานบริการในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลชนะสงครามจะมีการนำเสนอการวิจัยเชิงสำรวจในรูปแบบตารางทางสถิติและบรรยายประกอบ